

BULETINUL AGRICOL

AL CAMEREI DE AGRICULTURĂ
A CIRCUMSCRIPTIEI ARAD ♦ (ARAD-BIHOR-HUNEDOARA)
APARE LA 1 SI 15 A LUNEI.

Redacția și Administrația:
Arad, Str. Gh. Popa No. 4.
Palatul Domeniilor.

Redactor responsabil.
Ing. Agr. Insp. General NICOLAE POPESCU
Secretarul Camerei de Agricultură

A b o n a m e n t e:
Pentru Circumscripție, pe un an Lei 50.—
Pentru alte județe, pe un an „ „ 100. l

C U P R I N S U L:

	Pag.		Pag.
1. Hristos și Criza de azi	251	5. Hrăniți păsările folositoare	260
2. Cursuri de iarnă și conferințe	252	6. Ingrijirea animalelor noi născute	263
3. Despre compunerea și hrănirea plantelor	254	7. De unde se încasează dările	264
4. Punerea în valoare a prundișurilor de pe marginea râurilor	258	8. Bugetul general pe anul 1934—35 al Camerei de Agricultură Circumscripția Arad pentru județele: Arad, Bihor și Hunedoara	265

Hristos s'a născut!

Hristos și Criza de azi.

De **Dr. Grigorie Gh. Comșa**
Episcopul Aradului.

Se spune despre un creștin bun, că atunci când era pe patul de moarte, și-a pierdut cunoștința. Lucru ce se întâmplă cu mulți oameni. „Mă cunoști?” l'a întrebat un prieten, care venise să-l vadă. „Cine ești?” „Sunt cutare”. „Nu te cunosc”. Un alt prieten l'a întrebat la fel și a primit același răspuns. „Dar pe mine mă cunoști? sunt soția ta”. „Nu te cunosc”. Atunci unul din creștinii cari erau de față l'a întrebat: „Dar pe Domnul Iisus îl cunoști?” La auzul acestui nume, creștinul cel bun a tresărit ca trezit din somn și a zis: „Iisus Hristos”. O, Mântuitorul meu, Tu-mi ești și-mi rămâi singura-mi nădejde, singurul meu bun!

Dacă toți oamenii ar grai ca acest bun creștin, nu

s'ar mai auzi de criză în lume, dar durere, oamenii de azi sunt preocupați mai mult de propria lor existență. Se ridică școli, se înființează instituții peste instituții, pentru muncitori, pentru tineret etc.

Dar numărul mare al instituțiilor, n'a isbutit să alunge cuvântul criză, căci criza există sub formele cele mai variate. Auzim de scăderea prețurilor, de șomeri, de ucideri politice de fel și fel de vești pregătitoare de război, de neliniște în multe privințe.

Și omul nu caută vina în sine, ci în împrejurări externe. Unii pun vina pe numărul prea mare al fabricelor, alții pe lipsa de recoltă bună, dar prea puțin se cugetă la vina lăuntrică a omului. Cauza crizei aici

trebuie căutată, în setea de a crea valori materiale, cari să-i aducă omului prisos de bunuri pe ani înainte, cu nesocotirea nevoilor altora. Criza vine dela tendința omului de a-și crea bunuri trecătoare, aducătoare de plăceri ieftine.

În căutarea spre asemenea plăceri omul uită că el e păcătos și legat pământului și singur nu poate ieși din aceasta stare. El creiază valori, puteri comori și aceasta nu ar fi un rău, dar răul acolo începe că omul nu alungă dela sine balastul, care îl oprește să meargă spre veșnicie. Omul nu vede că nu orice viață e adăvărată viață și că trebuie să lupte împotriva mizeriilor sufletești, cari opresc cultura pe loc.

Sărbătoarea Nașterii Domnului este potrivită a deștepta pe om din înșelăciunea în care trăiește. Precum Domnul când a venit în lume, a venit ca să sfărme păcatul, să nu uităm că și azi sunt păcate, cari trebuiesc sfărâmate ca să putem înlătura criza.

Hristos când a venit a spus că împărăția lui Dumnezeu înlăuntrul omului este, dar firește înlăuntrul omului care face loc lui Dumnezeu, alungând păcatul.

Hristos a așteptat și așteaptă ca El să se nască și în sufletul nostru prin o viață nouă, o viață fără de păcate, plină de iubire către Dumnezeu și aproapele. Când deci Hristos, s'a născut nu numai în Vitleem dar și în sufletul nostru, atunci am înlăturat criza; când vom recunoaște că ne naștem păcătoși și că numai prin

Hristos putem deveni buni, am început îndreptarea. Să căutăm a stărpi din noi aplicările firești de a face rău și a ne apropia de starea fericită, când omul a ieșit ca un rege din mână lui Dumnezeu, dar prin păcat și-a pierdut coroana divină.

Când vom scoate din suflete iubirea de sine, am făcut loc lui Hristos; când vom ști să poruncim patimilor și poftelor păcătoase, nu vom mai crea valori cu nesocotirea altora, nu vom mai uri pe alții, ci îi vom iubi.

E bine să ne însemnăm lucrurile acestea și să nu uităm că până când omenirea numai într-o iesele face loc lui Hristos, până atunci crizele nu vor putea fi oprite. Să ne aducem aminte cu câtă putere izbucneau în anii trecuți flăcări de foc din sondele de petrol dela Moreni. Ani de zile au ars și hainele paznicilor dela gura sondelor erau pline de scrum. Cu furie și mai mare ard în sufletele oamenilor patimile și păcatele de tot felul și numai puterea lui Hristos le poate stinge.

Să căutăm deci a stăpâni sufletele noastre și a le lumina cu lumina evangheliei. Să nu uităm că avem vrăjmași cari râvnesc moșiile noastre, plaiurile noastre, părți din țara noastră. Să ne pregătim deci pentru orice eventualitate și să ne facem datoria, căci cu ajutorul lui Dumnezeu dreptatea noastră dreptate va rămâne.

† Grigorie
Episcopul Aradului.

Cursuri de iarnă și conferințe

Au trecut lunile de vară și au trecut și cele de toamnă, când lucrările de sezon din câmp și deal împovărau atât de mult brațele sânguincioase ale plugarului. Holdele pe câmp sunt în plină pajiste în urma seminței binecuvântată, aruncată de sămănător. La fel și șleanurile de vii sunt acoperite sub pătura de pământ ca adăpost pentru iarnă, livezile de pomi și grădinile așteaptă lucrările pregătitoare pentru primăvară, iar vitele adunate pe lângă conacul proprietarului așteaptă îngrijirea necesară ca să se reculeagă pentru lucrările ce le așteaptă de cu primăvară.

Plugarul cu conștiința sa liniștită de a fi satisfăcut cerințelor față de avutul său câștigat prin bunavoința lui Dumnezeu, iarna, în timpul de odihnă, are ocaziune să se ocupe și de alte treburi pe lângă casă și gospodăria sa, ba mai poate și ceti sau merge la vecini ori între oameni, cari divănind, schimbă vorbe unii cu alții asupra întâmplărilor de toate zilele, asupra crizei ce ne apasă, asupra diferitelor chestiuni ce stau în legătură cu plugăritul, cu viața sateanului, asupra neajunsurilor multiple ce trebuie să întâmpine plugarul azi, etc. etc. Și parcă vedem și auzim că după atâtea și atâtea discuții, nimeni dintre cei adunați nu s'a aflat ca să spună motivul, neajunsurilor și necazurilor generației de azi. Este lucru firesc de altcum, fiindcă ca să poți des-

cifra secretul crizei prin care trece viața omului de azi, trebuie să știi multe de toate. Trebuie întâi să ai informațiuni precise nu numai asupra stării dela noi, ci și din alte țări, din toată lumea, fiindcă greutățile din cauza cărora suferim noi — la fel bănuie și în alte state din Europa sau chiar alte continente de peste Ocean.

Prin urmare mai întâiu să vedem ce avem de făcut, ce se face în alte state mai înaintate în învățatură ca noi. Trebuie să studiem și să citim, cu un cuvânt să ne aprofundăm în studierea și rezolvarea problemelor, ca prin aceasta să le aflăm leacul.

Bine dar cine se poate adânci până pe acolo în studierea chestiunilor, ca să afle calea necesară spre o viață agricolă mai prosperă ca cea de azi? — vor fi zicând agricultorii dela sate.

Dela sate nimeni aproape — ne este răspunsul nostru, — dar o poate face aceasta în primul rând Camera de Agricultură!

Camera de Agricultură, care prin legea ei specială este instituită cu scopul deosebit de a reprezenta interesele agriculturii. Este singura instituțiune în județ, care prin aparatul ei de funcțiune, prin conducătorii ei specialiști și în urma sprijinului material ce are — i-să dă posibilitatea să caute a servi intereselor de breslă.

Camera de Agricultură nu-i înființată numai pentru aceea ca să dea satelor animale de reproducție, ca să înființeze stațiuni de montă, să dea sămânță de grâu de porumb de frîoi și de alte plante, ci este și pentru aceea ca să dea plugarilor și învățătura adecă școala corespunzătoare vremii în care trăim.

O vedem prea bine cu toții, că azi nu-i deajuns numai ca să băgăm sămânța în holdă și după ce făcându-ne cruce — rugând pe bunul Dumnezeu să ne ajute — să plecăm acasă, lăsând în știrea Tatălui toată speranța ce o legăm de recolta viitoare. Azi e greu să producem, dar e și mai greu să vindem.

Din zi în zi, ce ne trezim, vedem că, suntem surprinși de piedeci tot mai variate în calea ce o urmăm pentru a ne susține.

Cine și-a închipuit acu-s vre-o câți-va ani înainte că va trebui să luptăm cu atâtea boli și insecte la plantele ce avem în holdă sau la vitele noastre.

Sau, cine și-a închipuit mai înainte că pe piață cumpărătorul va judeca din atâtea părți grăul; ba că nu are gluten destul ori dacă și are nu-i de calitatea cerută, adecă bună, etc. etc.

Lucruri pe cari trebuie să le știe sau să le învețe fiecare plugar.

În acest scop Camera de Agricultură, cunoscându-și rostul, deja cu ani înainte a ieșit printre sâtenii județului, cărora le-a stat permanent la dispoziție, cu sfaturi, aranjând conferințe și în unele locuri, iarna mai ales, ținând chiar cursuri de 6-8 zile în comunele unde s'au adunat plugarii în număr și au cerut să le fie aranjate aceste cursuri.

Zicem conferințe și cursuri. Dar ce diferență este între aceste două feluri de educație?

Să ne explicăm deci.

Conferința se zice, când oamenii din sat au ceva problemă de explicat în oarecare ramură a agriculturii. Aceasta o comunică Camerei, care la rândul ei fixează o zi în care se deplasează specialiștii ei ca, în conferință de 1-2 ore să explice amănunțit și pe înțelesul tuturor ceeace-i interesează.

Curs se zice, când un număr de agricultori cer să li-să țină școală de iarnă de 2-3-4-10 zile în decursul cărora ascultătorilor se vor ține prelegeri atât înainte cât și după masă, vorbindu-se despre toate ramurile agricole.

După cum în trecut Camera de Agricultură a

căutat prin toate mijloacele ce-i stau la dispoziție să se manifesteze înspre sprijinirea *aprofundată* a agriculturii, așa și de prezent va urmări aceeași țintă și prin urmare adresează apelul ei către toți reprezentanții breslei agricole din toate trei județele, către toți conducătorii plaselor, ai comunelor, către oficiile parohiale, către conducătorii școlilor primare, către președinții comitetelor apicole locale și membri acestora și în fine către fiecare agricultor care citește Buletinul Camerei, să facă propaganda cuvenită între plugari, pentru a se aduna la o altă și a solicita Secției Agricole Județene, aranjarea de conferințe cu durată 1-2 ore sau unei zi întregi, sau cursului agricol de iarnă de 2-3-4-8-10 zile, — după împrejurări.

Condițiunile în cadrele cărora se poate cere aranjarea cursului agricol sunt:

a) Să fie înscrși ca ascultători regulați cel puțin 30 persoane.

b) Să se îngrijească de local potrivit, încălzit, cu scaune (bânci) pentru ascultători și o masă pentru conferențiar.

c) Tabloul astfel întocmit, împreună cu o cerere va fi trimis Secției Agricole Județene fie direct, fie prin primărie prin oficiul parohial, direcțiunea școlară, sau eventual casa culturală din localitate.

d) În cerere e bine ca să fie scris și aceia despre ce anume doresc oamenii ca să li-se vorbească la curs între altele oare de prelegere ce Secția va încadra în orariul ei, întocmit pentru fiecare curs aparte.

Cu aceste 4 puncte s-a terminat grija cursiștilor, întrucât partea cu privire la aranjare va fi îndeplinită de către Secția Agricolă a Județului, care pe spesele ei va îngriji de cele necesare în vederea aranjării și reușitei bune a cursului.

Oarele de prelegere pentru curs vor fi în fiecare zi de lucru conform orariului, dela ora 10-12 înainte de masă și dela ora 2-4 după masă. Cei cari sunt înscrși pe tablou, sunt obligați a cerceta, în mod regulat oarele de prelegere.

Dupăcum vedem deci, — posibilitatea i-se da fiecăruia să învețe și să progreseze în cunoștințele sale de meserie, și nu va fi vina noastră, dacă cel ce nu se va folosi de ocaziunea favorabilă oferită, va rămâne ca și până acum în întunerecul în care se sbate pentru susținerea vieții de toate zilele.

Dimitrie Crișan

Șeful biroului adm. al Circumscripției

Despre compunerea și hrănirea plantelor.

de Ing. agr. insp. gl. *Nic. Popescu.*

Numai la edificarea unei case vedem din câte materii diferite este compusă ca: piatră, țiglă, fer, lemn, var, nisip și altele și tot odată avem ocaziunea de a constata, că întrucât lipsește oareșicare din aceste materii sau este nesuficient aplicată, se așează fundamentul, se creapă pereții și în multe cazuri se nimicește total edificiul.

Precum casa, așa și planta este compusă din diferite materii și, agricultorul are să cunoască aceste materii sau substanțe din care se edifică planta, pentru a se putea îngriji de cele necesare, dând astfel posibilitatea plantei de a se desvolta normal și prin aceasta a produce o recoltă suficientă.

Pentru a ne convinge despre conținutul plantelor, examinăm o plantă după cum urmează: Cântărim un kgr. iarbă cosită proaspăt și o așezăm la o căldură bună. La un timp anumit iarba s'a uscat. Aceasta înseamnă, că prin căldură a evaporat conținutul de apă al ierbei și ne-a rămas o materie uscată. *Vedem prin aceasta, că planta se compune în primul rând din apă și materie uscată.* La cântărire se poate constata din câtă apă și câtă materie uscată constă planta. Dacă aprindem aceasta materie, ea arde și ne rămâne așa numită cenușă. Vedem la o nouă cântărire, că din materia uscată prin ardere a dispă-

prin un procedeu așa numit chimic, se va constata că ea este compusă din părți principale și anume: *Potasiu (Kaliu) K., Var (Calciu) Ca., Magneziu Mg., Fer Fe., Fosfor P., Clor C., Natriu (Sodiu) Na., Siliciu Si., Mangan Mn., Pucioasă S.*

Cele mai însemnate părți ale cenușei — din punct de vedere agricol — sunt Fosforul, Potasiu și Varul, iar cele ale materiei arzătoare sunt: Carbonul, Oxigenul și Azotul.

De unde își procură planta substanțele principale pentru desvoltare.

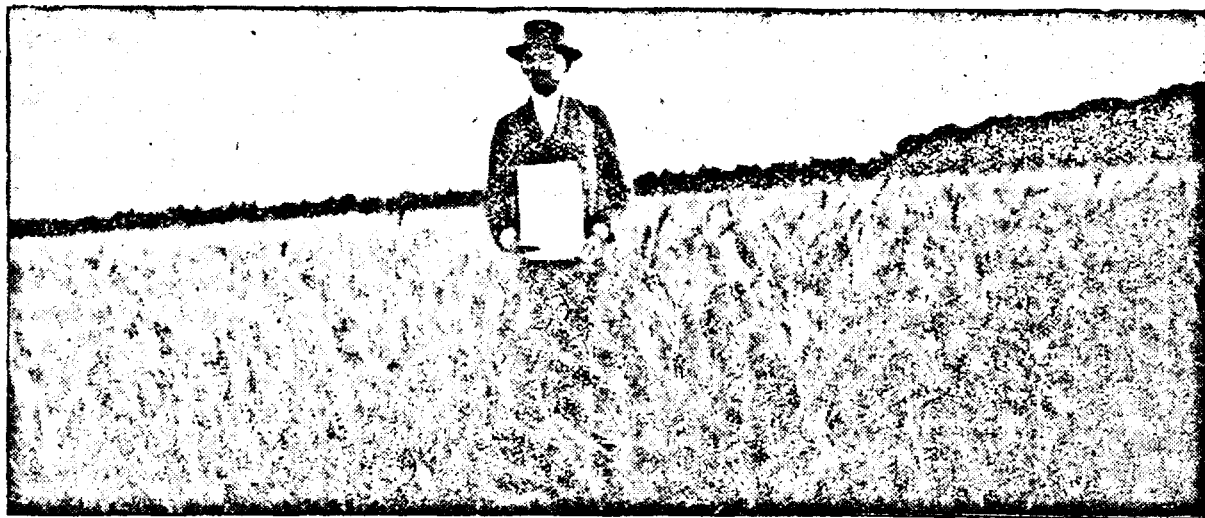
Apa care formează 4/5 părți din corpul plantelor, în stare de desvoltare o primesc din ploaie, care intră în pământ. În țările apusene se îngrijește agricultorul prin irigațiuni sau drenaj ca să reguleze — întrucât e posibil — lipsa de apă a plantelor. *Noi ne îngrijim deocamdată de a conserva apa de ploaie intrată în pământ cu o prelucrare corespunzătoare a pământului.*

Cu carbon C. și Oxigen O. se aprovizionează planta din aer cu frunzele ei. *Atât apa cât și celelalte substanțe nutritive sunt absorbite de către plante din pământ în stare lichidă (fluidă) cu ajutorul rădăcinelor.*

Rezultatul obținut cu Superfosfat

Partea negunoită

Partea gunoită

Comuna Grăniceri

rut cu fumul o anumită cantitate și putem spune, că *materia uscată din care este compusă planta se împarte în parte arzătoare și parte nearzătoare, pe care o numim cenușe. Materia arzătoare sau combustibilă se numește materie organică, iar aceea nearzătoare — cenușa — se numește minerală.* La examinarea materiei minerale — cenușei —

În caz că planta ar rămâne în întregime pe pământul cultivat și nu s'ar transporta cea mai mare parte prin recoltă de pe pământ, ar rămâne în veci roditoare, ca de pildă pădurea.

Prin recoltă însă retragem pământului arător, fânajelor, pășunelor, grădinelor ș. a. o mare parte din aceste substanțe, îl sărăcim în materii nutritive. Pă-

mântul slăbește — pe cum zicem — și datorința agricultorului este de a-se îngriji de completarea substanțelor nutritive, cari se depărtează prin recoltă de-

trogen N. (Azot). Fosfor F. Potasiu (Kalu) K. și Var (Ca.).

Aceste materii nutritive le redăm noi agricultorii

Rezultatul obținut cu un amestec de: Superfosfat P. Sulfat de amoniu N. și Sare de Potasiu K.

Gunolt

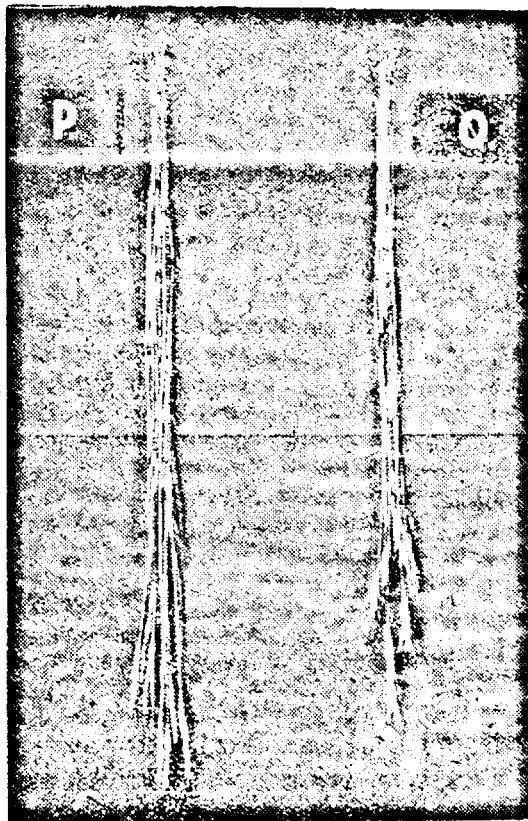
Negunoit

Ferma Statului Semic

Rezultat obținut cu Superfosfat

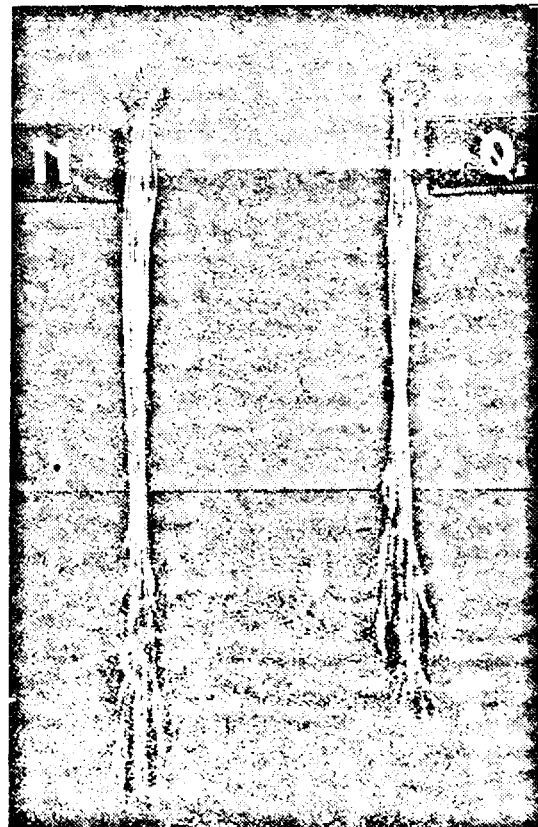
P = Superfosfat. O = Negunoit.

Comuna Nadăș

Rezultat obținut cu Calcium Cianamid.

N = Calcium-Cinamid. O = Negunoit.

Comuna Minișel

pe pământul cultivat, încât intenționează a cultiva plante bine dezvoltate.

Ferul, Clorul, Natriu, Siliciu, Pucioasa S. Manganul Mn. sunt în abundență în pământ așa că, agricultorul are să se îngrijească în general numai de completarea următoarelor substanțe nutritive: Ni-

pământului prin așa numită îngrășare sau gunoie a pământului.

Ingrășămintele sau gunoiul.

Peste tot deosebim următoarele îngrășăminte:

a) Ingrășăminte naturale de grajd.

b) Ingrășăminte verzi.

c) Ingrășăminte chimice sau artificiale (minerale).

Ingrășăminte sau gunoi de grajd.

Constă din amestecul așternutului cu excrementele (băligarul) animalelor, care devine din rămășițele hranei trecute prin stomacul și intestinale animalelor, unde se retrage prin organele digestive substanțele nutritive din hrana consumată.

Din cercetările făcute s'a constatat, că rămâne în excremente (băligar) încă multă substanță nutritivă (hrănitore), care organele digestive nu au fost în stare ca să le absoarbă — a-le suge — din hrana dată și astfel va fi gunoiul cu atât mai bogat, cu cât hrana este mai bogată, sau cu cât agricultorul se pricepe mai rău de a pregăti hrana prin măcinat, tăiat, fert etc. ca să fie cât mai ușor absorbită de organele digestive.

Gunoiul animalelor domestice: cai, vite cornute, porci, oi, pasări (galițe) etc. se împarte în așa numit:

Gunoi rece sau de vite cornute, care se des-

Substanță organică arzătoare	170. kgr.	P. fosfor	— — 2. ⁵⁰ kgr
Apă	— — — 770. —	K. Potasiu	— — 7. —
Nitrogen (Azot)	— 5. ⁴⁰	Ca. Var	— — 5. —

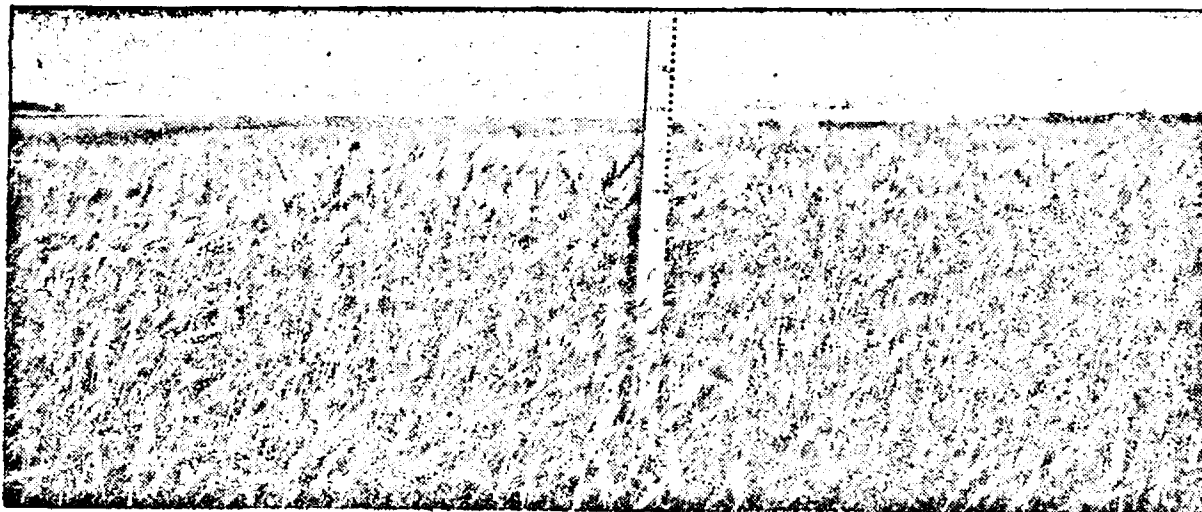
Cifrele arată, că gunoiul de grajd conține toate materiile nutritive P. K. Ca. N. de care au plantele lipsă, însă în unele cazuri nu în proporție necesară.

Dar toate aceste materii nutritive sunt într-o formă, care dă rădăcinelor posibilitatea de a putea fi folosite momentan sau în scurt timp pentru dezvoltarea plantelor. Folosința gunoiului de grajd, influențează asemenea și structura fizică a pământului favorabil, am putea zice că pământul gunoier cu gunoi de grajd dospește foarte bine. Astfel este gunoiul de grajd cel mai valoros gunoi și este păcat mare, că agricultorii nu îngrijesc aceasta avere, în foarte multe cazuri precum ar trebui.

Producțiunea anuală de gunoi putrezit suficient pe gunoiste pentru a fi cărat pe câmp.

Vită cornută	— — — — —	80—120. mm.
Cal	— — — — —	60—80. mm.
Oaie	— — — — —	6—8. mm.
Porc	— — — — —	12—14. mm.

Partea din față cu spicele și paele scurte, negunoiță, iar restul cu spicuri și pae bine dezvoltate gunoiță

Comuna Glogovă

compune — putrezește — mai încet, nu produce căldură mare, și puterea lui nu este așa puternică, dar folosul lui durează prin aceasta mai mulți ani.

Gunoiu arzător sau de cal, oi, care se descompune foarte repede produce prin aceasta o căldură mare, dar durata efectivă a puterii lui este scurtă.

La manipularea gunoiului arzător pe gunoiste să fim precauți ca să nu mucezească — pe cum se zice.

Peste tot este bine a amesteca toate soiurile de gunoiu la manipulare pe gunoiste pentru a produce un gunoiu bun pentru îngrășarea pământului.

Conținutul gunoiului în substanțe ce sunt pentru nutrirea plantelor importante este următorul: 1000 kgr gunoi de 3—5 luni de pe gunoiste conține:

Ingrășământul verde.

Plantele leguminoase ca lupina, seradela, mazăricea (bicău), trifoi, lucernă, mazăre etc. au însușirea de a retrage din aer Nitrogen N. (Azot), care îl adună la rădăcinile plantei în forma unor umflături mici.

Astfel de plante se seamănă în lipsă de gunoi de grajd, mai ales în pământuri nisipoase pentru a îmbogăți acest pământ cu materii necesare nutritive, arându-se plantele dezvoltate în întregime în pământ.

Plantele se seamănă pentru acest scop ca plante principale sau după ce s'a secerat recolta.

Ingrășăminte chimice sau artificiale (minerale).

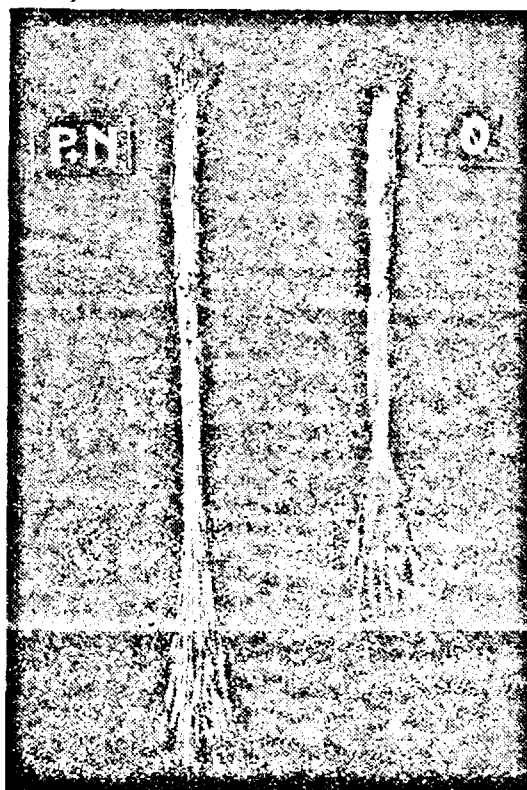
Aceste sunt îngrășăminte speciale, care conțin nutremânt din materiile nearzătoare, minerale ca Azotul, Fosfor, Potasiu sau Var, de care au plantele lipsă și se aduc de vânzare în formă de praf.

Pentru o folosință bine chibzuită a îngrășămintelor artificiale — minerale — este nevoie ca fiecare agricultor să facă pe pământul său încercări pe parcele mici, pentru a vedea cu ochii lui proprii, de care îngrășămintă are pământul lui lipsă. Numai după

Rezultat obținut cu îngrășământ chimic

Cunoit

Negunoit

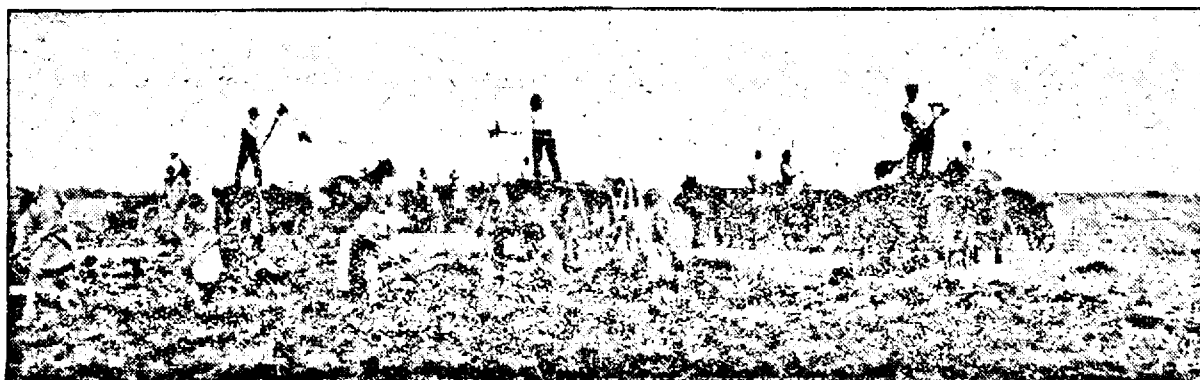
Comuna Glogovăi

Valoarea lor depinde de la conținutul lor în materiile susamintite și astfel cumpărarea lor se face după conținutul lor, adică după procentul de conținut în P. sau K. N. și Ca.

De obicei conțin aceste îngrășăminte artificiale numai o materie nutritivă și astfel vorbim de îngrășămintă fosfatice (Superfosfat) de cele azotice (Sulfat de amoniac, Cianacidă de calciu) sau Potasice (sarea de Kaliu) și de Var.

constatările făcute pe parcelele de încercare-sau pe cum se zice pe câmpul demonstrativ, să pornească la introducerea lor în mare.

Camera de agricultură Arad a înființat în anii trecuți o sumedenie de astfel de câmpuri demonstrative din a căror rezultate obținute în anul 1929 am redat mai sus câteva ilustrațiuni.

Punerea în valoare a prundișurilor de pe marginea râurilor.

de Ing Șef Silv. Ioan Diaconescu.

De multe ori ne punem întrebarea, dacă față de numărul populației mereu crescândă, va fi de ajuns pentru fiecare sătean bucățica de pământ ce o are azi.

E o întrebare al cărui răspuns depinde de înțelepciunea fiecăruia în ce mod știe să facă cât mai roditor pământul său, scoțând din el tot ce ne poate da mai mult ținând socoteală de bogăția pământului.

Pentru satisfacerea nevoilor țărănești s'au făcut exproprieri din domeniile statului și ale particularilor, improprietându-se populația cu terenuri de casă, de cultură, cu păduri, fânețe și pășune. S'a fărâmițat întinsele domenii pentru a fi predate ca proprietăți individuale locuitorilor, sau pentru a fi administrate la un loc de comune.

Aceste exproprieri s'au făcut pentru venirea în ajutor a săteanului plugar și crescător de vite și rezultate îmbucurătoare nu au întârziat a se ivi, la cei care au înțeles să-și gospodărească în mod înțelept avutul lor.

Țarina sărăcită de rod a fost gunoită de plugarul harnic. Islazurile și livezile pline de mărăcini și musuroaie de cârtiță au fost curățite și transformate în terenuri bune de pășunat și livezi cu pomi și fân de bună calitate. Pădurea s'a pus în exploatare venindu-se în ajutorul populației și s'a reușit să se înregistreze și venituri care să susțină interesele obștești ale comunei.

Cu un cuvânt, acolo unde în fruntea comunei și între cetățenii săi se găsesc oameni de nădejde, de încredere și preocupați de interese generale spre binele tuturor, acolo s'a înțeles rostul exproprierilor, se lucrează fără încetare pentru atingerea unei situații din ce în ce mai bună.

Exemple frumoase avem destule, cei rămași cu un pas mai înapoi îi rugăm să ia aminte cu un ceas mai de vreme, până ce terenul câștigat cu atâta trudă prin expropriere sau moștenit dela moși și strămoși, nu-și găsește alt stăpân mai vrednic.

Teren sărac, islaz prost, pădure rea, ia naștere imediat ce nu ne mai ocupăm de întreținerea lor. Acestea cași o mașină se degradează dacă nu le mai ajutăm, dacă nu le complectăm în părțile rele, unde lipsesc elementele ce noi le-am ridicat peste măsură și nu ne-am gândit a le folosi în mod mai omenesc, mai cu socoteală.

În puterea noastră stă, ca aceste terenuri să fie înbunite și cultivate intensiv spre a ne da produse mai multe și de o calitate mai bună.

Am reamintit aceste chestiuni în treacăt spre mulțumirea celor care au încununat cu succes lucrările lor și ca un aviz pentru cei care fie din neștiință sau din alte motive fără temei, nu au pornit încă la îndreptarea și buna conducere a gospodăriei lor.

Deosebit de aceste terenuri destinate culturii despre care am amintit mai sus, merită a ne ocupa și de alte soiuri de terenuri.

Vetrele satelor ocupă de obicei țărmurile râurilor populația găsim în lunca apă, teren fertil, adăpost, pădure – bogății – cu condiții prielnice de trai mai bune decât în altă parte pe câmpii, dealuri sau pe podișuri;

Dar tot aci lângă terenurile cu pământ bun se găsesc și locuri sărace – necultivate încă – așa zisele prundișuri care formează fâșii destul de late în lungul râurilor.

În ultimii 20 de ani din cauza desgolirii de păduri a dealurilor și a munților, apa venind în cantitate mare a rupt malul din o parte și a format depuneri în partea opusă, sau nivelul apei ridicându-se peste țărmuri a inundat lunca, a spălat tot pământul roditor, rămânând straturile de petriș și de nisip formând actualele prundișuri.

Proprietarii pământului de pe țărmuri – riveranii – au fost păgubiți de rodul pământului, considerându-le pierdute pe veci, căci încercările făcute de a le cultiva ca mai înainte de inundație, cu porumb sau grâu au fost zadarnice.

Majoritatea acestor terenuri sunt înglobate în administrația comunei și servesc ca loc de odihnă pentru vite și locuri de adăpost, puține sunt cele în proprietate individuală.

În locurile unde prundișurile sunt neatinsse de pășunat și unde n'a intervenit nici acțiunea omului pentru a schimba înfățișarea terenului, s'a instalat în mod natural un zăvoiu de plop și de salcie.

Zăvoaiele create pe aceste prundișuri prin însuși existența lor consolidează țărmurile râului, ferindu-le de eventualele viituri ale apii.

Dar nu numai acest avantaj îl avem dela aceste zăvoaie, ci și venituri în mică măsură căci obținem lemne de foc, nuele pentru garduri ori material de calitate inferioară din sălcii pentru impletit coșuri de răchită. Venitul ce se realizează din aceste zăvoaie, de către particulari nu acopere nici dările către stat pentru aceste terenuri.

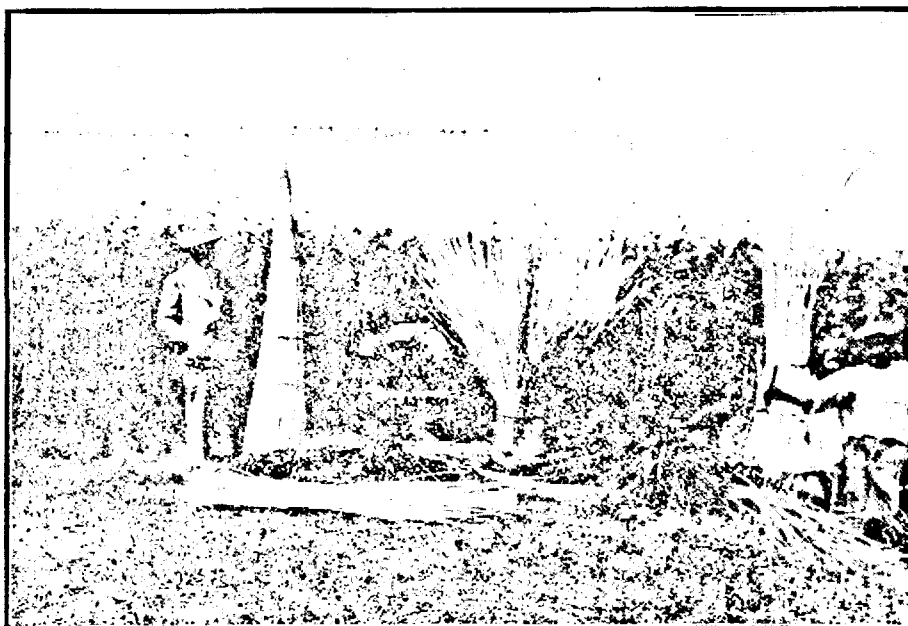
E timpul că încă de pe acum să ne îngrijim despre punerea în valoare a acestor prundișuri. O cultură mai potrivită în prundișuri nu poate avea loc decât în felul cum ni se indică de natură, prin instalarea plopului și răchitei în special.

Este suficient a arăta că asemenea terenuri cultivate cu răchită nobilă bună de impletit pentru coșuri, scaune mese etc. au putut da prin valorificarea lor prețuri care întrec cu mult terenurile cele mai bune cultivate cu grâu.

Experiențe în aceasta ramură de cultură cu răchită s'au făcut deja la Glogovaț jud. Arad pe țărmul Mureșului și rezultatele sunt excelente.

Fotografia prezentă ne indică o cultură de salcie nobilă cu numele științific „*Salix Amigdalina*” și „*Salix Viminalis*” instalată pe butași de 3 ani.

Iar această fotografie reprezintă o cultură de salcie Americană „*Salix Americana*” care atinge 2 m. înălțime provenită din butași de cinci ani și o echipă de lucrători din Glogovaț jud. Arad care decojesc la răchită și o leagă în snopi.

Cultura richitei nobile o obținem în felul următor. Se desfundă la o adâncime de 40–50 cm. cu plugul sau cu casmaua prundișul format din nisip mărunț și de preferință amestecat cu pământ. Se pregătesc mlădițele de răchită nobilă lăstări de un an netede și fără defect cu muguri buni nerupți de 25–30 cm. lungime.

Mlădițele butași se pun în rânduri pe brazda plu-

gului odată cu aratul sau după arătură, făcându-se loc butașului cu un țaruș ca să nu se rupă muguri sau să se sdrobească butașii. Doi sau trei ochi muguri, ai butașului rămân neîngropați ca din aceștia să dea răchita. Dacă butășirea se face toamna atunci se acopere cu pământ capul butașilor, lucrarea fiind costisitoare și se poate întâmpla să rupem mugurii sau chiar butașii dați.

Pentruca locul să fie cât mai bine folosit și ordonat lucrat se pun butașii în rânduri drepte pe sfoară sau pe brazda plugului dreaptă.

Rândurile să fie departe una de alta de 60–70 cm. ca să permită lucrarea cu prașila sau cu rarița

intre rânduri. Iar pe rând butaş de butaş la 40–50 cm. pentruca în viitor butucul butaşului se îngroaşă şi poartă multe mlădiţe de răchită şi pentruca să aibe destul loc să crească în voie.

În primul şi al doilea an cultura de răchită se prăşeşte des, după cum se îmburueneste şi pentruca pământul să fie umezeală. În anii următori prasila este mai rară şi mai necesară de cu primăvară, căci mai târziu se ridică lăstarii şi acopere pământul.

Răchita instalată pe butucul de un an nu atinge dimensiuni mari şi nici în al doilea an, hrana fiind folosită pentru împuternicirea butucului. Abia în al treilea an butucul dă rod bun şi răchita pentru folos.

De cu toamnă sau primăvara până nu începe vegetaţia tăem pe butuc ca la vie toţi lăstarii de pe cioată care nu sunt buni de folosit dând prilej butucilor să se desvolte şi să formeze noi mlădiţe tinere.

Răchita bună se taie imediat ce a început vegetaţia când e în sevă în mazăgă şi se poate de coji.

Nu trebuie să întârziem mult cu recoltarea răchitei, fiindcă hrana ce trebuie să o primească noii lăstari ce se vor forma pe butuc o foloseşte răchita de un an ce trebuie tăiată şi care dacă întârziem a o tăia dă ramuri laterale către vârf nedorite de noi. Răchita cea mai bună este aceea care formează o singură nuia fără ramuri, sau cu ramuri foarte scurte şi subţiri care cad şi nu gropinează nuiaua când o cojim o albim.

Trebuie să cultivăm soiul de răchită care nu creşte cu ramuri şi care formează o nuia aproape tot aşa de groasă dela butuc până la vârf. Răchita se taie anual de pe butuc caşi via fie că lăstarii sunt buni de lucru sau nu. Dacă lăsam răchita pe butuc lăstarii se îngroaşă, butucul seacă se usucă şi nu mai obţinem răchită.

Cultura răchitei nu este aşa uşoară cum ni s'ar părea la prima impresie, ci aceasta pretinde lucrări de îngrijire la timp şi costisitoare la început. Intrucât în primii 2–3 ani tot lucrăm şi nu recoltăm nimic.

Odată dată pe rod, răchităria putem câştiga bani frumoşi deoarece pe suprafaţa mică spre exemplu de un jugăr secoate material răchită de impletit de o valoare care este cel puţin de 5 ori mai mare ca pe un jugăr cultivat cu grâu sau cu porumb.

Cultura răchitei ne răsplăteşte munca ce o depunem. Se pune în valoare teren care mai înainte nu avea nici o valoare, era considerat ca un teren sterp.

Dacă acest teren este gunoit atunci rodul este şi mai bun.

Butaşii de răchită odată plantaţi ei durează şi dă lăstari 10–12 ani cu rod foarte bun, după care butaşii încep să îmbătrânească, dă răchită mai scurtă şi în 5–6 ani următori începe să se usuze, pier şi pământul se îmburueneste.

Când observăm că cultura răchitei pe butaşi îmbătrăniţi nu mai merge, scoatem butaşii arăm bine din nou terenul, îl cultivăm eventual un an sau doi cu porumb şi iar punem butaşi de salcie nobilă.

Vom constata după 10–12 ani de cultură cu răchită că pământul s'a închis la culoare e mai amestecat cu pământ provenit din putrezirea frunzelor şi a resturilor rămase pe loc dela răchită.

Cultura răchitei va da prilej a folosi multe mâni de lucru în primăvara când munca la câmp încă nu a început, iar în timpul iernii când nici o lucrare nu se mai execută afară, se poate lucra în casă la impletitul răchitei făcând coşuri, coşniţe, mese, scaune şi diferite obiecte destul de căutate şi bine plătite.

Decojirea răchitei, manipularea cât şi conservarea merită o deosebită grijă, urmărindu-se ca răchita să-şi menţină culoarea albă lăptoasă.

Să fie păstrate la locuri nici prea uscate, dar nici prea umede ca să nu se îngrească sau să putrezească căci îi scade valoarea sau le face de neîntrebuinţat.

În fotografia doua se poate vedea o echipă de lucrători cari cojesc răchita – o albesc şi o leagă în snopi gata pentru transport în ţară şi străinătate. Cultura răchitei puţin introdusă până în prezent între proprietarii particulari, socotesc că îşi va găsi de aci încolo câţi mai mulţi aderenti, deoarece plugarul nostru român din fire născocitor şi cu putere de muncă, nemăsurată îşi va găsi timp şi pentru punerea în valoare a produsului său.

Va avea o surpriză plăcută când după cultura răchitei va putea cultiva locul cu porumb, dar fiind momit de cultura mai bănoasă a răchitei nu va înţelege să o schimbe cu altfel de cultură.

Bucuria omului gospodar este şi a noastră care căutăm a plămădi şi propovădui în rândurile agricultorilor sămănta cea bună şi roditoare în terenuri hărăsite de Dumnezeu pentru traiul şi indeletnicirea noastră a tuturor.

Fie că începutul acestei iniţiative să ne sosească din cât mai multe comune fiind pentru noi o încurajare şi un indemn de a îndruma mai departe pe cultivatorii de răchită la prelucrarea şi industrializarea răchităriei.

Lămuriri privitoare la cele scrise mai sus sau mlădiţe de răchită nobilă pentru butaşi rugăm a se cere prin administraţia acestui „Buletin Agricol” care stă la dispoziţie şi în ajutorul celor ce solicită concursul nostru pururea binevoitor.

Hrăniţi păsările folositoare

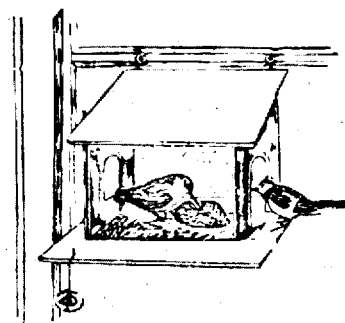
de Ing Agr. Insp General Nic. Popescu

Culturile câmpului şi livezile noastre suferă foarte mult din cauza sporirii din an în an a insectelor stricacioase. Dacă urmărim cu atenţiune raportul ce există între paserile, mai ales acelea din familia piţigoiului a

bufniţelor, a ciocănitoarelor, codobatoarelor etc. şi între apariţia insectelor vătămatoare, vom constata între ele o strânsă legătură. În regiunile unde au dispărut în mare parte aceste păsări, invazia insectelor stricătoare a spo-

rit, iar în regiunile unde aceste păsări sunt încă într'un număr mare s'a întâmplat chiar lucrul contrar, anume invazia de insecte vătămătoare este absolut necunoscută.

Această constatare dovedește importanța mare a păsărilor pentru apărarea agriculturii în contra insectelor vătămătoare care îi cauzează atâtea pagube.

În urma acestui fapt, ar fi natural ca toți, cu mic cu mare să căutăm a ocroti acești buni amici ai noștri, apărători naturali ai culturilor noastre, prin crearea de adăposturi, de apărare în contra dușmanilor lor și în zilele grele de iarnă prin hrănirea lor. În apus foarte multe țări apără păsările folositoare prin legi, cari se execută cu aceeași strictețe ca la noi vânătorii, care agriculturii nu-i este nici de cum de folos, ci servește numai pentru satisfacerea unei pasiuni nobile. La noi nu numai că nu se ocrotesc păsările folositoare agriculturii dar chiar se persecută. Ouăle și puii tineri se culeg din cuiburile lor, iar iarna când caută adăpost și hrană în apropierea omului pe care l-a servit un an întreg în mod gratuit prin nimicirea a zeci de mii de insecte, a ouălor și a omizilor lor, este în cel mai bun caz prins și condamnat la o robie pe viață.

Contra invaziilor de insecte stricătore ne apărăm cu diferite preparate chimice otrăvitoare, pentru cari se cheltuiește o mulțime de bani din cauză că nu dăm atențiunea cuvenită lucrătorilor noștri grațioși adică pasărei folositoare, pentru a le scuti de a muri de foame.

Pentru a arăta ce folos ne aduc nouă agricultorilor păsările folositoare, Vă rog studiați ilustrațiunea de pe pag. 262 lăturată și cred că Vă veți convinge ce greșală mare face conducerea țării și noi înșine când nu dăm importanța cuvenită păsărilor folositoare.

Vine iarna cu gerurile mari, cu zăpadă multă cu viscole și zeci de mii din acești prieteni folositori de ai noștri pier nu din cauza frigului ci, din cauza lipsei de hrană, căci între astfel de împrejurări când totul este acoperit de chiciură, poleiu sau zăpadă, hrana a dispărut pentru ei.

Nu este nevoie ca un astfel de timp să fie de prea lungă durată, o zi două și păsările au încetat de a mai trăi.

Luând în considerare marele folos ce ni-l aduc nouă agricultorilor păsările folositoare, este de datoria fiecăruia dintre noi să reținem aceste păsări în apropierea noastră pentru a ne putea bizui în primăvară,

ba chiar în zilele de iarnă fără mare zăpadă și poleiu, pe colaborarea lor. Deci avem datoria de a le veni în ajutor tocmai în acele vremuri de grea urgie pentru a le scuti de a muri de foame.

Așezați deci în astfel de timpuri în locuri acoperite din preajma caselor și scutite contra pisicilor,

sămânța de floarea soarelui, de in, de cânepă, de bostan (ludaie), mei, sau curătură de cereale, grăsimi nesărata, său, soric și carne.

Cele zece porunci.

1. Nu te atinge de pasări și nu lăsa nici pe altii să le atingă, pentru că păsările au încă destul dușmani chiar și în afară de om.

2. Iubește pasărea, pentru că pasărea e chemată spre fericire și tu însuși vei fi fericit, dacă vei favoriza fericirea ei, pentru că cine iubește pasărea și floarea acela nu poate fi om rău.

3. Învăț a iubi și a cânta dela pasăre, pentru că dragostea de femeieșcă a pasărei e sublimă, pentru că pasărea părinte care-și crește puii se sacrifică până la infinit și pentru că cântecul de pasăre este muzica cea mai admirabilă, care acompaniază pornirea sentimentelor celor mai profunde de primăvară.

4. Niciodată să nu înveți dela pasăre răul excepțional, ci totdeauna binele general. De aceea întotdeauna și în toate să fii numai bun cu păsările.

5. Ocrotește păsările folositoare, cuiburile și ouăle lor, în toate chipurile, pentru că pasărea insecticidă este un muncitor gratuit al agricultorului și favorizează majorarea producției, apărând cerealele de lăcuste și larve, poamele de vermi.

6. Incubărirea păsărilor în scorburi favorizează-o prin așezarea de cuiburi artificiale, a acelor în liber, prin plantațiuni de protecție și prin cultivarea susținătoarelor de cuiburi din mănunchiuri de ramuri cu caliciu; limitează însă numărul vrăbiilor obrășnice și a pisicelor pânditoare.

7. Dacă nu este în regiune izvor, pârâu sau vre-o altă apă naturală, atunci prin adăposturi artificiale pune la dispoziția păsărilor insecte, apă proaspătă.

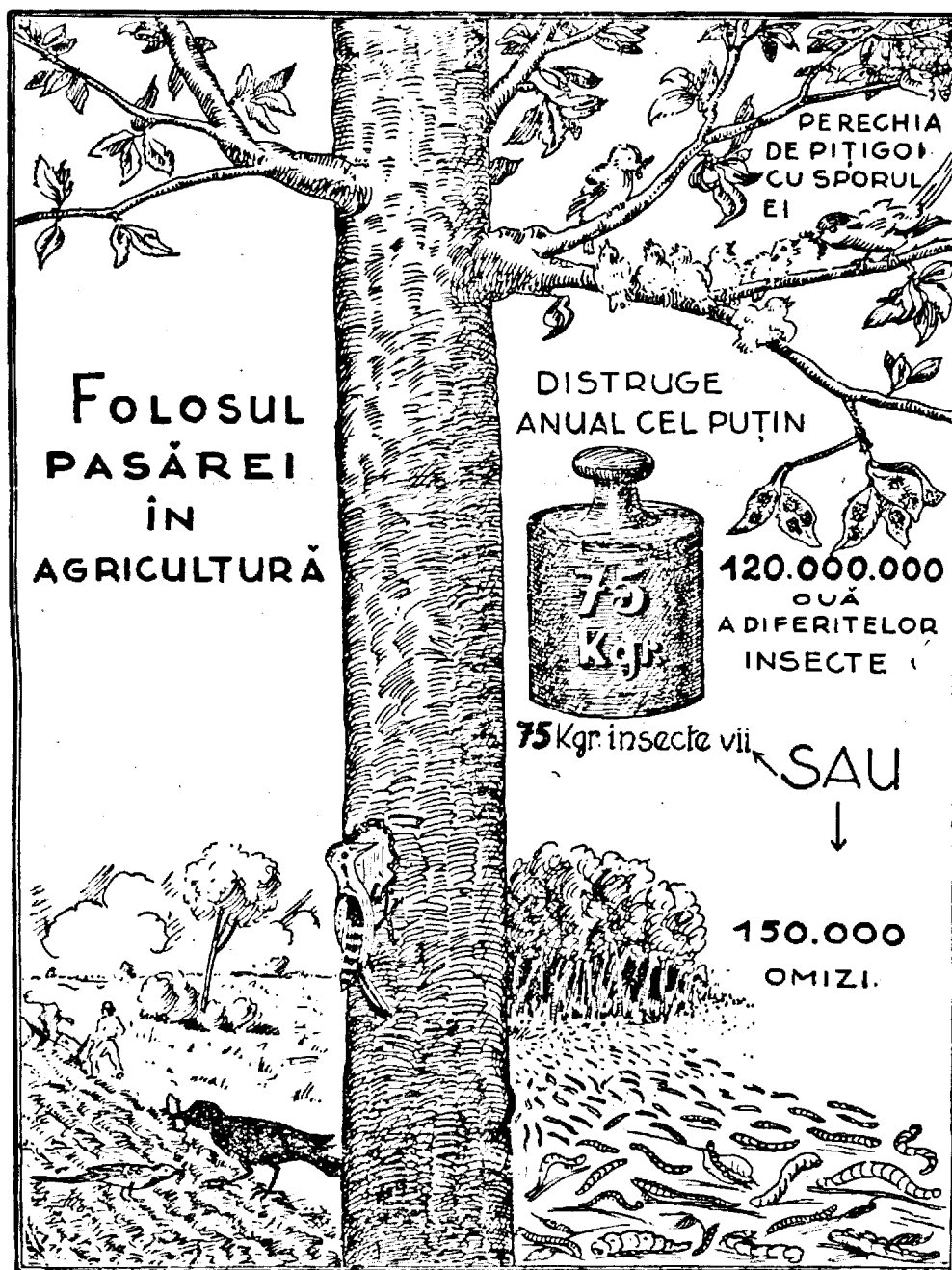
8. Iarna în zilele de foamete, când pătura de gheață, straturi groase de zăpadă și chiciură acoperă hrana naturală, să dai pasărilor alimente pregătite din semințe uleioase, boabe și seu prin instalații alimentare, ridicate încă de cu toamnă în locuri ferite de vânt, căci numai astfel le vei putea scăpa de moarte.

9. Ridică arma numai asupra pasărilor cari se pot vâna conform legii, a pasărilor răpitoare foarte stricacioase și asupra dușmanilor patrupezi ai pasărilor folositoare, dar nu lua la țintă pasările nevinovate, pentru că sunt de ajuns exemplarele din natură și muzee

și nu-i neapărată nevoie, ca ele să sporească și colecția ta personală.

10. Dacă bătlanul, șoimul, vulturul sau vre-o altă comoară nobilă a naturii pornită peirii o va aduce către tine aripa-i oscilatoare, stăpânește-ți pasiunea de vânător și renunță la splendidul trofeu, iar în loc de a trage cu arma, salută cu onor pasărea princiară pentru că și posteritatea târzie să-ți admire gestul generos față de acest decor atât de apreciat al ornitologiei noastre românești.

Ocroțește cuiburile, ouăle și sporul și în zilele de iarnă grea hrănește pasările folositoare, căci prin aceasta vor peri omizile și vermi din pometuri și vei avea un rod de fructe sănătos, iar lanurile cultivate vor fi ferite de invazia insectelor, lăcustelor și șoarecilor.

Ocroțește cuiburile, ouăle și sporul și în zilele de iarnă grea hrănește pasările folositoare, căci prin aceasta vor peri omizele și viermii din pometuri și vei avea un rod de fructe sănătoase, iar lanurile cultivate vor fi ferite de invazia insectelor, lăcustelor și șoarecilor.

Ingrijirea animalelor noi născute

de Dr. O. Seyman Ing. Agr. Insp.

Noii născuți ai animalelor noastre domestice sunt de regulă așa de perfect desvoldați, încât sunt pregătiți pentru viața nouă însă totuși trebuie să fie bine îngrijii să nu se îmbolnăvească și să crească în mod satisfăcător. Cu cât este mai tânăr un animal cu atât e mai sensibil față de agenții vătămători, deci atunci trebuie să fie ajutorul omului mai activ.

Urmașii moștenesc însușirile părinților în mod complicat — însă conform anumitor legi naturale.

Insușirile interne utile din punct de vedere economic se transmit dela părinți la urmași mai mult sub formă de predispoziție și ca să se desvolte mai mult sau mai puțin depinde în primul rând de felul întreținerii animalelor tinere. Chiar și urmașii proveniți din cei mai valoroși părinți se vor pipernici, dacă în vârstă tinereă nu-i ținem rațional. De prezent vom povesti de îngrijirea noilor născuți.

Nașterea întrerupe legătura între mamă și embrion care fapt provoacă schimbări însemnate, căci la noul născut după naștere pornește răsuflarea, regularea temperaturii, apoi funcționarea organelor de mișcare și de eliminare. Aceste schimbări supun organismul animalului tinăr la probe mari și învingerea piedecilor cere muncă încordată dela organism. Aceasta este cauza pentru ce noul născut este așa de simțitor în prima epocă a vieții sale față de agenții vătămători și de aceea este necesar ca noul născut să fie cât se poate de bine ocrotit și îngrijit.

După naștere *prima* noastră grijă trebuie să fie să ușurăm răsuflarea. Dacă nările sunt pline cu muci, cu băgare de seamă îi îndepărtăm sau cu ajutorul degetelor sau cu un ștergar. Inșă nu e permis să îndepărtăm substanța mucoasă ce se află pe talpa mînzului nou născut, căci copita se va forma în mod defectuos. În cazul când răsuflarea și baterea inimii ar fi slabă, vom stropi trupul noului născut cu apă, vom excita nările, vom trage puțin dar des de limbă și dacă aceste nu ajută mișcăm în mod ritmic picioarele adecă îi vom face răsuflare artificială. Toate aceste vor avea rezultat numai până când inima — deși rar și slab — totuși încă funcționează.

Munca a doua este *îngrijirea buricului*. La naștere buricul se întinde și se rupe de sine pe partea potrivită. Bucata ciontită se usucă se atrofiază și cade jos. Dacă buricul la naștere nu se rupe, atunci trebuie să-l tăiem cu mîna curată, sau cu foarfeci. Tăetura aceasta nu cauzează sîngerare, căci mușchiul de închidere oprește curgerea sîngelui. Avem să ținem seamă că buricul după rupere prezintă o rană deschisă, care ușor poate fi infectată. Infectarea buricului poate cauza inflamația buricului sau a încheieturilor. Spre a preveni infectarea buricului, trebuie să ținem o curățenie exemplară în grajd, în așternut și la toate

obiectele din grajd. În împrejurări normale, buricul nu cere vre-un tratament special. În localitățile unde din cauza bolilor lipicioase noul născut nu poate fi crescut sănătos, se recomandă legarea buricului însă în praxa aceasta, legarea dacă nu e făcută de medic veterinar nune dă rezultatul dorit, deci decît să facem legarea cu infecție, este mai bine să desinfecăm mucul buricului prin tinctură de iod imediat după naștere, sau spirt puțin subțiat. Desinfecțarea prin scaldarea buricului trebuie să o repetăm timp de 3 zile de 2 ori zilnic și să schimbăm așternutul.

A *treia muncă* este uscarea pielei animalului tremurând de frig, prin care pe de o parte îl ferim de răceli pe de alta îndepărtăm așa numita mucoasă de embrion. Condiția principală la apărarea contra răcelii este, ca locul de naștere să nu fie prea rece. Mucoasa de embrion care acoperă corpul noului născut este o materie cleioasă-ceroasă, de care embrionul are nevoie înainte de naștere, căci aceasta materie îl ferește ca apa de embrion să-l moaie, însă după naștere este superflu, chiar periculos căci împiedecă funcțiunea pielei.

Animalul se naște în stare umedă. În timpul uscării sale se răcorește, deci pericolul de a se răci e mare, tocmai de aceea trebuie să se usuce cât de curînd. În împrejurări normale iapa, vaca și oaia prin instinctul ei înăscut se îngrijește ca noul născut să se usuce prin aceea, că linge resturile apei și mucoasei de embrion, dar prin limba ei totodată încălzește și trupul și activează mișcarea sîngelui. În timp ce mama îl linge, noul născut începe să se miște, încearcă să se scoale și prin aceste mișcări se încălzește. Este deobște practicat a presări noul născut cu tărâje pentru a îndemna mama la lins mai intensiv. Am văzut în unele locuri presărare cu sare, ceea ce este vătămător, deoarece sarea prin topirea sa scade temperatura noului născut, arde pielea și cauzează mîncărime și inflamație de piele.

În cazul când mama în urma fătării grele este prea obosită și nu poate linge, este de recomandat a bușona (a freca) noul născut cu pae moi sau cu ștergar curat, până ce acesta se usucă complect și se îndepărtează mucoasa de embrion. Dacă grajdul ar fi foarte friguros, trebuie să dăm mult așternut, eventual trebuie să-l acoperim cu o pătură. În tot cazul este bine ca noul născut să rămână pe lângă mama lui, căci căldura ei menține cald și pe noul născut.

După ce am ferit noul născut de răceală avem să căutăm ca acesta să fie hrănit. Îndată ce s'a sculat caută ugerul mamei și începe să sugă. Este de dorit să ajutăm animalul să sugă cât de curînd, căci după ultimele experiențe s'a constatat, cu cât ajunge laptele mai repede în stomacul noului născut, cu atât

mai repede producția acidului stomacului îl face mai rezistent față de infecții prin gură.

Știind acestea, este foarte condamnat procedeu practicat de mulți plugari, cari timp de 12. ore nu lasă să sugă animalul nou născut, făcând ca acesta să nu se poată apăra cu ajutorul acidului stomacal, care omoară germenii bacteriilor vătămătoare. Înainte de a lăsa să sugă ugerul epei și a vacii trebuie spălat și uscat, apoi suc prim ce s-a adunat în uger; plin cu bacterii, — adică primele țâșniri a laptelui, le mulgem într'un vas — nu pe așternut. La oaie tăem părțile lănei din jurul ugerului. Vaca de obicei lasă să sugă vițelul, dar la iapa gălăoasă se poate întâmpla că lovește mânzul ei. Astfel de iapă trebuie s-o obișnuim prin răbdare și tratament să se îmblânzească. Cauza rezistenței mamei este de multe ori că scurgera produce dureri, atunci când ugerul e prea plin sau umflat. Deși este de dorit ca animalul gravid în stare înaintată să aibă uger desvoltat, ceea ce putem mări prin nutriție abundentă, totuși este bine să evităm mărirea ugerului, tocmai ca să prevenim inflamația lui. În cazul când ar fi prea plin, din caz în caz e bine să mulgem o cantitate mai mică de lapte. Scroafe simțitoare, de fire mai sălbatice câte odată scutură jos și mușcă purcelii ei, căci dinții prea ascuși ai acestora îi vatămă țifele. În astfel de cazuri e bine să rupem colțurile ascuțite a purcelilor cu cleștele. Dacă ugerul e bolnav, trebuie să-l tratăm în mod corespunzător.

Dacă din cauza bolii, lipsei de lapte, ugerului bolnav sau peirei animalului mama nu poate ridica adică alăpta pe noul născut, atunci pe cât e posibil îl dăm la doicit. Vaca, iapa, oaia tratate cu blândețe vor primi vițelul, mânzul sau mielul străin. La scroafă trebuie să procedăm cu mare băgare de seamă, căci ea prin miros cunoaște și deosebește imediat purcelii străini de ai ei.

Dacă nu putem da la doicit animalele rămase orfane și mai ales când este vorba de indivizi valoroși, trebuie să le ridicăm prin hrănire artificială, care o facem prin lapte de vacă. Pentru mânji laptele de vacă în prima săptămână îl subțiem cu jumătate parte apă, adăugând la fiecare litru de lapte una lingură de zahăr tos, mai târziu îl dăm fără apă. Pentru miel și purcel nu e nevoie să subțiem laptele de vacă, căci laptele scroafei și al oaiei este mai concentrat decât a vacii. La alăptare artificială trebuie să avem în vedere o curățenie exemplară și să obișnuim animalele mici ca laptele să fie băut din vase. Dacă iapa ar avea prea puțin lapte, atunci mânzului pentru complectare vom

da zilnic 3—5 litri de lapte de vacă, iar dacă iapa deloc nu are lapte, atunci zilnic 6—9 litri de lapte.

Condiția primordială la menținerea sănătății noului născut este, ca grajdul adecă locul unde crește să fie curat, uscat, cald, luminos, bătut de razele soarelui și liber de germenii bacteriilor vătămătoare. Boliile noilor născuți, ce atacă plămânii sau stomacul lor sunt cauzate de bacterii cari pretulindeni sunt răspândiți. Germenii acestor bacterii prin salivă, prin balegă sau puroiul rănilor ajung în așternut, pe pereți, pe tavan, pardoseală, iesle, găleți de adăpat, pe mâna și vestimentele îngrijitorului și prin mijlocirea acestora infectează noul-născut prin buric sau gură. Prin acele locuri, unde bântue boli lipicioase ale sugacilor, curățirea și desinfectarea așternutului, pereților pardoselii, eslelor și a tuturor obiectelor ce ajung în atingere cu sugacii precum aerisirea grajdului, trebuiesc făcute cu deosebită atenție, căci altfel nu vom putea crește produși sănătoși.

Boxul, — adică locul închis, — unde ținem sugacii trebuie să fie toldeauna într'o parte a grajdului care este locul cel mai sănătos, cel mai luminos, mai cald și mai bine bătut de razele soarelui. Acolo unde sunt boli, nu e recomandabil să punem vițelii la olaltă în același box. În astfel de cazuri e bine să ținem vițelul lângă mama lui legat cu o funie mai lungă, evitând contactul vițelilor sănătoși cu cei bolnavi oprind astfel răspândirea bolii.

Noul născut în primele 3 săptămâni consumă numai lapte, după aceea este bine ca să-l obișnuim treptat la nutreț solid. Aceasta este necesar, căci cu vârsta se schimbă lipsa în materii nutritive, apoi trebuie să pregătim încetul cu încetul animalul tiner pentru a fi înfărcat în așa fel, ca aceasta să nu aibă urmări vătămătoare și să nu oprească dezvoltarea lui.

Din cele povestite până acum reiese, că îngrijirea animalelor nou născute are o influență mare asupra valorii economice și asupra valorii ca ani, mal de prăsilă. Repet că însușirile bune ale animalelor se transmit la urmași numai sub formă de înclinație, predispoziție, care însușiri numai atunci se pot desvolta, dacă îi asigurăm condiții favorabile de viață.

Urmașii celor mai valoroase animale de prăsilă se vor corci și pipernici, dacă în vârsta tineră nu-i ținem și îngrijim în mod corespunzător. Influența omului este cu atât mai eficace, cu cât animalul este mai tiner, prin urmare îngrijirea conștiințioasă a animalelor nou născute, este un importanț mijloc pentru dezvoltarea creșterii animalelor noastre.

De unde se încasează dările

(continuare)

În numărul trecut al Buletinului am arătat, că nevoile anuale ale Statului nostru sunt de aproape 21

miliarde lei, și am arătat asemenea pe ce cheltuiește statul banii aceștia, a arătat că Statul singur, fără ajutorul (contribuția) tuturor cetățenilor săi, nu ar putea

face față acestor multe cheltuieli, pe care, conducătorii cu simțul răspunderii în suflet nu poate să le înlăture, fiindcă de ele atârna însăși independența țării noastre, cultura și bună-starea cetățenilor.

Veniturile din proprietățile Statului, sunt puține și nu ajung la împlinirea atâtor multe și mari nevoi.

Acestea sunt numai cele ce urmează:

Chiria și arenda ce se încasează dela câteva imobile (case), și domenii (moșii, păduri, bălți) ce aparțin diferitelor Ministere; apoi părțile din câștigurile Regiilor Publice Comerciale, cum sunt: Calea ferată română, Casa Autonomă a Monopolurilor Statului, precum, și din câștigul unor Direcții speciale cari au venituri, ca de pildă, Cassa de Depuneri și Economii, Monitorul Oficial și altele. Din veniturile acestea ale sale, Statul nu reușește să strângă decât vre-o 6 miliarde lei pe an.

De aceea, prin legile fiscale și prin legea bugetului anual, pe care le întocmește conducătorii și le votează Parlamentul, Statul caută să ia dela fiecare cetățean al țării o cotă mai mică sau mai mare din câștigul lui, după cum unul câștigă mai greu și mai puțin iar altul mai ușor și mai mult.

Prin cotă se înțelege partea ce o ia Statul, județul, comuna, și drumurile din suta de lei câștigată de un cetățean. Astfel, când vom spune de pildă că venitul agricultorului este impus cu o cotă de 6 la sută pentru Stat, 3 la sută pentru județ, 2 la sută pentru comună, vom înțelege că din fiecare sută de lei pe care o câștigă agricultorul, Statul ia 6 lei, județul ia 3 lei și comuna 2 lei.

Cotele cuvenite județului, comunei, drumurilor se numesc cote adiționale și se încasează odată cu impozitul cuvenit Statului.

Toți acei cetățeni, cari sunt impuși și trebuie să plătească impozitul se numesc contribuabili. Numele acesta se trage dela „a contribui”, care înseamnă „a plăti împreună cu alții”. Toți acei cari plătesc impozite, ajută Statului să poată face față nevoilor obștești.

Prin buget se înțelege tabloul legii pe care o votează Parlamentul la 1 Aprilie al fiecărui an și în care sunt arătate cheltuielile pe care Statul are dreptul să le facă în acel an, precum și veniturile ce vor sluji la îndeplinirea acestor cheltuieli.

După cum am mai spus, Statul și celelalte autorități, iau dela toate categoriile de locuitori diferite cote din câștigul lor, în chipul următor:

1. *Dela rentieri* (capitaliști cari trăesc din cupoane și dobânzi), ia în total cam 20 la sută din venit iar parte ce ia Statul anual din acest impozit se urcă la suma de 350 milioane lei.

2. *Dela Negustori și fabricanți* încasează statul 8200 milioane.

3. *Dela liberi profesioniști* (medici, ingineri, arhitecți, avocați, moașe, frizeri, meseriași și alții) încasează statul 250 milioane.

4. *Dela salariați* Statul ia partea lui aproape 1 miliard și jumătate pe an.

5. *Dela proprietarii de case* încasează statul 800 milioane.

6. *Pentru agricultori*, conducătorii Statului, știind cu câtă greutate se scoate venitul din pământ și că cea mai mare parte din agricultori, în urma exproprierii moșiilor, sunt proprietari mici, cari își lucrează ogorul cu sudoarea frunții lor, au pus cea mai mică cotă.

Deasemeni nu a mai supus aceste venituri la alte impozite și taxe suplimentare, afară de cota statului, decât la cotele adiționale și la supracotă, care a înlocuit impozitul pe venitul global, desființat ca prea apăsător, dela 1 Aprilie 1934.

Voiu arăta cu deamănuntul, cari agricultori trebuie să plătească impozite sau taxe către Stat, județ, comună, cum trebuie să le plătească; când trebuie să le plătească; cine plătește mai mult; când trebuie să declare venitul și cu ce pedepse sunt amenințați acei cari-l ascund.

Voiu arăta cum se așează și cum se încasează impozitele pe veniturile din agricultură, cât mai pe înțelesul tuturor; voi da sfaturile cu care voi crede că trebuie să lămurească înțelesul legilor; voi arăta, când și cum se pot câpăta scăderi sau scutiri și așa vrea ca orice agricultor să se lămurească pe deplin, după citirea acestora și să vină cu dragoste să-și plătească orice datorii către Stat și către celelalte autorități, pătruns de gândul că mica sumă pe care o dă receptorului, este aceea ce se cuvine să o plătească și că aceasta îi apără ogorul de cutropiri dușmane; îi învață copiii carte; îi dă credit când n'are cu ce-și lucra pământul; îi dă hrană și sămânță când seceta l'a bântuit; îi dă îngrijire și leacuri când s'a îmbolnăvit și biserica unde să se închine pentru el și pentru ai lui cei dragi.

Nota Redacției

Cele de sus sunt luate din „Căluza fiscală a Agriculturii” de D. Constantin, Petru D. Andreescu, șef de serviciu în Ministerul de Finanțe. Lucrarea e foarte bună și de mare folos pentru tot omul. Se poate cumpăra la Secția Agricolă Județeană Arad, cu prețul de 30 Lei, care pot fi trimiși și în mărci postale.

Bugetul general pe anul 1934—35 a Camerei de Agricultură Circumscripția Arad pentru județele: Arad, Bihor și Hunedoara.

Ministerul Agriculturii și Domeniilor a aprobat bugetul acumulat a Circumscripției Arad, prin Decisunea No. 312.212 din 24 Octombrie a. c. la venituri Lei 10.312.212 față de cheltuieli de Lei 9.280.020 prezentându-se diferența de Lei 1.032.192 ca fond general pentru deschiderea de credite suplimentare și extraordinare, din care fond vom putea amenaja articole cari vor necesita majorare.

Azi suntem după o activitate de aproape 9 luni și din încasările prevăzute în buget nu s'au realizat nici 50%.

Din pretenziunile Secțiilor din anii precedenți față de Comuni, autorități și particulari nu s'au încasat aproape nimic, iar din partea Statului încasările sunt foarte anevoioase.

În schimb datoriiile Secțiilor față de Stat, se încasează cu cea mai mare rigurozitate, sechestrând chiar toate veniturile dela Administrația Financiară, din care cauză natural, activitatea pe teren a Secțiilor este redusă simțitor.

BUGETUL GENERAL

al Camerei de Agricultură circumscripția Arad

VENITURI.

Numirea articolului	Circum- scripția	Secția Agricolă			TOTAL
		Arad	Bihor	Huned.	
Veniturile anului 1934—35 prevă- zute la art. 82 din Lege					
1. Adiționale Impozitului Adiț de 0.50%	1,030,000	1,400,000	800,000	775,000	2,975,000
2. Subvențiuni primite de Cameră			2,000	50,000	52,000
3. Cota de 150% din încasările izlaz. comunale		60,000	5,000	50,000	115,000
4. Exploatare proprii		80,000	510,000	200,000	790,000
5. Taxe din darea în folosință a mașin. agricole		5,000		60,000	65,000
6. Folosința bonurilor: loturi zoot. și agricole			25,470	30,000	55,470
7. Taxe pentru certificatele eliberate de Cameră			500	1,000	1,500
8. Timbre și taxe zootehnice	1,350,000	1,180,000	800,000		3,330,000
9. Cota din veniturile net a oboarelor de vite etc.				10,000	10,000
10. Din amenzile prev. de legea specială sanit-vet.		15,000	15,000	5,850	35,850
11. Subvențiuni dela județ cota fondu- lui jud. com.		300,000	50,000	150,000	500,000
12. Subvențiuni dela comuni		20,000		1,000	21,000
13. Alte venituri neprevăzute		150,000	880,000	10,000	1,040,000
14. Venituri din exercițiile închise			1,321,392		1,321,392
	1,030,000	3,380,000	4,789,362	2,142,850	10,312,212

PE ANUL 1934—1935.

pentru județele: Arad, Bihor și Hunedoara.

CHELTUELI.

Numirea articolului	Circumscripția	Secția Agricolă			TOTAL
		Arad	Bihor	Huned.	
1. Salarul personalului bugetar	224,397	226,159	308,700	206,340	965,596
2. Salarul personalului diurnist	30,400	45,848	88,785	70,344	235,377
3. Salarul personalului diurnist exterior			102,000		102,000
4. Cheltuielile de deplasare, a Membrilor din Cons. de adm. etc.	57,000	35,000	96,000	110,400	298,400
Materiale	311,797	307,007	595,485	397,084	1,601,373
5. Cheltuieli de administrație, încălzit, luminat, etc.	109,000	269,300	120,000	129,300	627,600
6. Ajutoare și cheltuieli neprevăzute		11,000	10,000	9,000	30,000
7. Kemize plătite de Cameră pentru încasarea veniturilor		110,000	100,000	134,000	344,000
8. Mobilier și inventar	25,000				25,000
Acțiuni tehnice	134,000	390,300	230,000	272,300	1,026,600
9. Experiențe cu îngrășăminte chimice, laborator		102,915			102,915
10. Cumpărarea de mașini agricole		100,000	30,000	45,000	175,000
11. Cumpărarea de semințe selecționate		130,000	140,000	80,000	350,000
12. Subvenții, premii de încurajare		48,000	50,000		98,000
13. Expoziții generale, cereale, fructe, vinuri, etc.		5,000	15,000	10,000	30,000
14. Intreținerea fermelor, pepinierelor		142,400	527,000	195,000	864,400
15. Combaterea boalelor criptogamice		80,000	50,000	60,000	190,000
16. Cumpărarea de reproducători		250,000	200,000	150,000	600,000
17. Intreținerea stațiilor de montă		100,000	12,000	30,000	250,000
18. Combaterea epizootilor		100,000	100,000	50,000	250,000
19. Deplasare pt. membrii specialiști ai Camerei		70,000	130,000	160,000	360,000
20. Examinarea și cvasarea reproducătorilor		40,000	90,000	30,000	160,000
21. Angajamente de plată		70,000	200,000		270,000
22. Subvențiuni pt. terenurile împădurite etc.		40,000	10,000	15,000	65,000
23. Activitatea serviciului agricol județean		82,500			82,500
24. Intreținerea stațiunii de decuscutare			60,000		60,000
Acțiuni culturale		1,360,815	1,722,000	825,000	3,907,815
25. Bibliotecă și abonamente la reviste		15,000	10,000	5,000	30,000
26. Educație agricolă etc.	473,000	266,640	80,000	55,000	874,640
27. Muzeul permanent al Camerei			5,000		5,000
28. Participarea la foaia Uniunii pentru „Drumul-nou”		50,000	40,000	10,000	100,000
29. Participarea la Asoc. de paseri din Băneasa		15,000	15,000	6,000	36,000
Diverse cote plătite	473,000	346,640	150,000	76,000	1,045,640
30. Cota de 11.21% cuvenită Circumscripției Arad		379,000	389,000	262,000	
31. Cota de 4% cuvenită Uniunii		135,200	150,000	92,000	377,200
32. Fond general pt. deschidere de credite supl. și extr.	111,203	461,038	231,485	228,466	1,032,192
33. Din gestiunea exercițiilor închise			1,391,392		1,391,392
Total general	1,030,000	3,380,000	4,789,362	2,142,850	10,312,212

Arad la 29 Octombrie 1934.

Președinte: Dr. Mihai Mărcuș.

Secretarul Circumscripției, NICOLAE POPESCU
Ing. Agr. Inspector General

Șef-Contabil: GH. CIOBANU.